

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XII. Quanti referat voluntatis actibus & affectibus iam excitatis insistere, & immorari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

*Meditatio ce-
dat affecti-
bus.*

non aliter. media siquidem fini propor-
tionari & committi debet. Proinde cum
iam voluntatem ad aliquam virtutem,
puta dolorem de peccatis, mundi contem-
ptum, amorem Dei, pro ipso patiendi de-
siderium, aliumve similem affectum con-
citatum motamque senserimus; ipsum dis-
cursus filium statim abrumpendum (imitatio
videlicet fabros cœmetarios, qui laqueari
domorum aut pontium per se iam solidato,
ligna sustentacula omnia submouere solent)
& in illo affectu ac desiderio voluntatis
tamdiu insistendum, quoad nobis
satisfecerimus, ipsumque animam nostram
profunde impresserimus. Est hoc magni
momenti documentum quod etiam nobis
B. N. P. in Exercitiorum libell. præscribit;
ait quippe, ut in eo puncto, in quo deuotionem
& sensum quem volumus, sentiemus,
maneamus & sistamus, nec ad alia
puncta transire anxie laboremus, donec
primo eo satiemur, & expleamur.

*Voluntatis
affectibus in-
sistendum.*

Addit. 4.

Similia.

Et sicut hortulanus, dum aliquam hor-
ti areolam irrigat, mox ut aqua per eam
currere incipit, ipsius cursum sistit, eamque
in aridæ telluris sinum leniter penetrare
ac descendere sinit, & antequam plane
humectata ac satur fuerit, vitarius non
pergit. Pari modo, cum boni affectus &
desiderij aqua iam per animam nostram,
quæ ceu sitibunda & arens quædam ter-
ra est, ut ait Propheta (*anima mea sicut ter-
ra sine aqua tibi*) currere incipit, omnem
discursus impetum abrumpamus, & il-
la irrigatione & voluntatis affectu, quo-
ad poterimus, contenti simus oportet,
donec in cor plane ea penetret & descen-
dat, & ipsi eadem satiemur.

Aliam quoque ad hoc declarandum, si-
militudinē, nec minus appositam, adfert
Chrysostr. Vidistine, inquit, vnquam, quo-
modo agriculus gestiens vbera materna
fugere, eadem iam primum arrepta, huc
illucque distrahat, ut modo quidē ori inse-
rat, modo rursus dimittat, sed statim ut
emanantis lactis gustare dulcedinem in-
cipit, fixus loco maneat, & cum quiete
id exugat? Sic se res habet omnino in
oratione; antequam enim celestis ille

ros in animam descendat, homo lucil-
luque discursat, sed illo iam delapso,
quiescamus, illaque suauitate & dulcedi-
ne in quiete perfruamur oportet.

CAPVT XII.

*Quanti referat voluntatis actibus
& affectibus iam excitatis
insistere & immo-
rari.*

MAXIMI sane refert, in actibus & af-
fectibus voluntatis conquietere &
immorari: quos etiam sancti & vitæ spi-
ritus Magni omnes tanti faciunt, ut
in eo bonâ perfectamque orationē, quin &
ipsam quam vocant contemplationem,
asserant consistere; quando nimirum ho-
mo per meditationem iam non tam amo-
ris spectat vel confectatur incentiua, quâ
amore iam inueto & optato fruitur, & in
intentionis ac desiderij sui termino con-
quiescit, dicēdo cum sponsa in Canticis:
Inueni quem diligit anima mea, tenuis eum,
nec dimisitam: atque hoc est, quod ibidem
eadem sponsa ait: *Ego dormio, & cor meum
vigilat;* quod in perfecta oratione intelle-
ctus quodammodo consopitus dormiat,
discursus scilicet & speculatione in terminis
& voluntas vigilet, & in sponsi sui amore quo-
dammodo colliquescat. Tam vero spon-
sæ sponse somnus placet, ut eam ante
somno excitari veteret, quam ipsa expergi-
sci velit; *Adiuuro vos, filia Ierusalem, per ca-
preas ceruorum, camporum, ne suscitatus, neque
vigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.* Adeo
meditatio, & reliquæ, quas orationis at-
signant partes, ad hanc contemplationem
dirigantur & ordinantur, ac velut gradus
quidam sint, quibus ad eam ascendatur.
Vnde Augustin. ait: *Lectio inquirat, medi-
tatio inueniat, oratio postulat, contemplatio
de gustat, & fruitur eo, quod ante inquisi-
uit, postulauit, & inuenit.* Et huius occa-
sione adducit illud Euangelij: *Quarite, &
inuenietis; pulsate, & aperietur vobis. & ad-
dit: Quarite legendo, inuenietis meditantibus
pulsate orando, & aperietur vobis contem-
plando.*

plando. Vnde sancti Patres, vt refert Albertus Magnus, hoc esse docent inter fidelium Catholicorum & Gentilium Philosophorum contemplationē discrimen, quod omnis Philosophorū cōtemplatio aliud non spectet, quam vt ipsa veritatum cognitarum cognitione intellectus perficiatur, ac proinde in solo intellectu sistat; eius namque scopus & finis est quotidie plura & plura scire & nosse: Catholico- rum vero ac sanctorum contemplatio, de qua in praesentiarum agimus, in intellectu solo non quiescat, sed vltius ad voluntatem excitandam, delectandam, & amore diuino inflammandam incendendamque fertur, iuxta illud Sponsa: *Anima mea liquefacta est, vt locus est.* Singil- latim potro id notauit sanctus Thomas, de contemplatione quippe loquens, ait, quamuis cōtemplatio essentialiter in in- tellectu sita sit, vltimam tamen eius per- fectionem in amore, & voluntatis affe- ctu consistere: adeo vt primarium con- templationis nostrae intentum & finis vo- luntatis esse debeat affectus & amor Dei.

An non lingua sola loquitur? quomodo ergo etiā pupillae oculorū loqui possunt? Sic autem sibiipfi Hieronymus respon- det: Quando lachrymas coram Deo pro- fundimus, tunc pupillae oculorum ad De- um voces dare dicuntur; quemadmodum tamen si lingua non loquamur, ad Deum nihilominus corde clamare possumus; sicut ait Apostolus: *Misit Deus Spiritum Fi- lij sui in corda vestra, clamantem, Abba Pa- ter.* Et in Exodo Moyfi dixit Dominus: *Quid clamas ad me?* verbum tamen non proferebat, sed tantum intus in corde suo tanto seruore & efficacia orabat, vt ei diceret Deus: *Quid clamas ad me?* Pari ergo modo & nos in oratione oculis ad Deum clamare debemus, lachrymis, inquam, gemitibus, suspirijs, & cordis desiderijs.

Lachrymae sunt sermo oculoraro.

Gal. 4. 6.

Exod. 14. 15.

Cordi clamor optimus.

CAPVT XIII.

*Respondetur querela & expostulationi nonnullorum, dicentium, non posse se, nec scire meditari, aut intellectu discurre-
rere.*

PER hanc simul respondetur communi nonnullorum querelae, dicentium, non posse se, nec scire in oratione intellectu discurrere; quod nulli ipsis consideratio- nes occurrant, quibus meditationis pun- cta dilatent & extendant, sed statim ipsis aqua haereat, & habitus deficiat. Non est autem, quod propterea se magnopere torqueant aut crucient: quoniam (vt diximus) hocce orationis negotium magis in affectibus ac desiderijs voluntatis, quam in intellectus discursibus & spe- culationibus consistit. Monent hoc lo- co rerum spiritualium Magistri, cauendum esse, ne meditatio intellectus ni- mia sit, & nimis proluxa: hoc namq, mo- tionem & affectum voluntatis (qui praecipue est spectandus) multum impedire solet; ac tum maxime, cum subtilibus & sublimibus speculationibus quis insistit. Cuius rei ratio naturalis est: certum est enim, si fons aliquis non nisi modi-
cam

Gentilis in-
dicitur, San-
cti volunta-
tem possunt.

Sent. 1. 6.

2. 2. 1. 1. 1.

1. 1. 1.

Lib. de stan-
do. 2. 1. 1.

Ab illo qui
vultum est
vultum est
vultum est
vultum est

1. 1. 1.

1. 1. 1.